

FUGLELIVET I KØBENHAVN OG OMEGN FOR HALVHUNDREDE AAR SIDEN.

AF

CARL GRAM¹.

I »Geografisk Tidsskrift« for 1878 findes en Afhandling af afdøde Cand. P. Tauber: »En forsvindende Pattedyrverden i Kjøbenhavn«, en Beretning, der har Interesse for enhver, som har Sands for Zoologi eller Dyreliv i Almindelighed. Afhandlingen er grundet paa Iagttagelser samlede i Løbet af et Par Menneskealdere, og mange yngre Læsere ville forbauses over det Dyreliv, hvad Pattedyrene angaar, som rørte sig inden- og udenfor Københavns gamle Volde, og dog var Fuglene ganske anderledes rigt repræsenterede; men Byens nærmeste Omegn var ogsaa i en tilsvarende Tid et sandt Eldorado for Fugleliv; bedre bevoksede og strengere fredede Opholdssteder i større Udstrækning kan vanskelig tænkes, navnlig i en større Bys umiddelbare Nærhed.

Naar vi tænke os Byens Omegn begrændset imod Nord af Charlottenlund og imod Vest af Søndermarken og Frederiksberg, laa indenfor disse Skovpartier en Mængde Landsteder og Lystgaarde med store skyggefulde Haver — Begrebet Villa kendte man ikke dengang — som imellem København og Frederiksberg: Svanemosegaard, Rolighed, Godthaab, Grøndal og Lykkesholm, imod Nord Classens Have og Haverne ved Kalkbrænderiet og Strandvejen. Endvidere Strandmarkerne og Engene baade imod Nord og Syd, Kirkegaardene, Haverne imellem Søerne og Glaciset, selve Glaciset, de gamle sivbevoksede Grave, de kratbevoksede Voldskrænter og endelig i Byen selv: Rosenborg Have, gl. botanisk Have, Kirkegaardene og enkelte Haver ved offentlige og private Bygninger.

Charlottenlund havde for ca. 60 Aar siden et andet Udseende end nu, idet den dengang væsenlig var Egeskov, med Under-skov af Hassel og Tjørn, under hvilken der atter fandtes en tæt

¹ Red. er ikke helt enig med Forf. i hans mørke Syn paa Fuglelivet i Nutidens København og Omegn; der findes endnu talrige Steder i Byen og dens allernærmeste Omgivelser et rigt og afvekslende Fugleliv. Da Artiklens Hovedvægt ligger i det historiske, er der ikke foretaget nogen Forandring i den Rækkefølge, hvori Forf. omtaler de enkelte Arter.

Bestand af Hindbær og Bregner. Nu har Bøgens Opvækst, Grundens Afvanding, Jernbanen, Omegnens Villaer og det enorme Besøg af en ikke altid hensynsfuld Menneskemængde paa en sørgelig Maade forandret Skovens Udseende; her er intet Fristed for Fuglene mere. Nattergalen, Droslen og Skovduen har søgt andre og fredeligere Opholdssteder. Den smukke, besungne, danske Bøgeskov er desværre ikke Fuglenes Ven, idet den, med sin Skygge, dræber al Underskov, som i dens Opvækst ydede den Læ og Beskyttelse, og som ogsaa var Fuglenes Værn.

Søndermarken var fredet paa en for Vildtet meget praktisk Maade, idet den som nu var indhegnet, men Laagerne altid aflaaede. Der var kun Adgang for Medlemmer af Frederik den sjettes Hofstat, og hvem der ellers blev betroet en Nøgle, som dog maatte afleveres paa Frederiksberg Slot, hvergang den var benyttet, en Afspærring som opretholdtes af Hensyn til Enkedronning Marie Sophie Frederikke til henimod Christian den ottendes Død.

Man kunde tilbringe mange Timer derinde uden at møde et Menneske. Der blev vist kun sjelden hugget ud eller slaaet Græs. Gangene blev holdt rene, men ellers fik Naturen Lov til at skøtte sig selv. Som Bevis paa, hvor lidt og af hvem Haven besøgtes, kan jeg anføre, at vi, som Børn paa en forholdsvis kort Tid, kunde plukke en Tallerken fuld af de dejligste Skovjordbær. At der under en saadan kunstig Fredning under udmærkede naturlige Forhold maatte udvikle sig et sjelden rigt Dyre- og Fugleliv er indlysende. Jeg var kun Barn, da jeg gjorde Bekendtskab med Søndermarken under denne idylliske Form, og jeg kan kun daarlig gøre Rede for, hvad jeg dengang saa, men saa meget har dog indprentet sig i min Hukommelse, at der var Fugle, mange Fugle, af mange Slags, og der var ikke langt imellem hver Rede. Af de Fugle, som jeg dengang kendte, og som yngede der, var Sangdroslen (*Turdus musicus*) meget stærkt repræsenteret, samt de almindelige Finker, Meiser og Sylvier, men nu er det en »Saga blott«.

Frederiksberg Have havde ogsaa tidligere en Del Fugleliv, som havde nogen Beskyttelse i Krattet og i Forbudet mod at betræde Græsplæner og Busketter, men ogsaa her har Øksen gjort lyst, og Besøget er mangefold tiltaget.

De store private Haver omkring København er næsten alle forlængst slagtede og udparcellerede.

Udyrkede Strandmarker og Enge strakte sig sønder- og vesterfra ind til Christianshavns Stadsgrav og til det nuværende Halmtorv, nordfra til Kalkbrænderiet, og her fandtes navnlig i Træktiden en Del Strandfugle som Regnsbove, Bekkasin, Rødben, Ryle, Vibe og andre Vadere.

Grundene imellem Søerne og Farimagsgade, nu Farimagsgade (Kærlighedsstien), var for største Delen Haver. Glaciserne var et fredet, udyrket og ubebygget Bælte udenfor Stadsgraven, som strakte sig fra Langelinie til henimod Rysensten og fra Langebro (Kikkurven) ved Kallebostrand til Øresund. Glaciset udenfor Castellet og Københavns Volde var, med Undtagelse af et lille Stykke nærmest Kallebostrand, bevokset med store Træer, plantede i lige Linier, dog ikke tættere, end at der var en frodig Græsvækst under dem; kun i Nærheden af Østerbro fandtes et strengere afspærret Terræn, — Ingeniørernes Øvelsesplads — hvor der fandtes nogle Skanseanlæg bevoksede med Birk og Tjørn; Birketræerne paa den saakaldte Birkehøj i Østre Anlæg er en Levning fra den Tid, og mange af Glacisets gamle Træer findes endnu ved Kunstmusæet, Østre Anlæg, Ørstedsparken og i Tivoli. I Bredden strakte Glaciset for det egentlige Københavns Vedkommende sig fra Farimagsgade og til Stadsgraven. I selve Københavns Glacis sporedes mindre Fugleliv end paa de tættere bevoksede Steder. Glaciset udenfor Christianshavns Vold, som strakte sig fra Langebro — Kikkurven — til Sundet begrænset af den meget brede Stadsgrav, Amager Fælle og Kløvermarken var en sid, træløs Strandeng med en Del Rørmose ned imod Sundet. Vejen mellem Graven og Glaciset var, som henhørende under Fortifikationen, ikke tilgængelig for Offentligheden. Her var et Eldorado for mange forskellige Slags Vandfugle og Vadere. Fuglene var her under dobbelt Fredning, dels af Commandantskabet og dels af de kongelige Jagtbetjente, da Jagten paa Amager særlig Harejagten var forbeholdt Kongen; her taaltes ingen Krybskytter og løsgaaende Hunde.

Christianshavns Vold var meget lavere end Københavns, men dengang, — for ca. 60 Aar siden, — kratbevokset paa Ydersiden. Et særlig smukt Stykke af denne Vold var den saakaldte »Ærtekedel«. Det var den Del af Volden, som fra »Ny Artilleri Kaserne« i Baadsmannsstræde førte bag om Nyholm ud til Batterierne Qvintus og Sixtus. Den var strengt afspærret, fra

den øvrige Del af Volden med et højt Stakit, som fra Kasernen førte lige ned til Graven. Inden for dette Stakit maatte kun færdes militære Personer og særlig privilegerede. Her var naturligvis et rigt Fugleliv, navnlig hvad Smaaafugle angaar; en Del Graaænder rugede her om Foraaret. De egentlige Voldskrænter paa Københavns Volde mellem Øster- og Vesterport var ikke bevoksede, hvorimod Skrænten imellem det lave Brystværn i Kirsebærgangen og Graven eller Fiskerstien var et uigennemtrængeligt Krat, hvor ingen Passage fandtes. Paa Castelsvolden var Forholdene noget lignende, dog var Adgangen for Publikum endnu mere begrændset. Paa Volden maatte man ikke gaa udenfor de afstukne Veje. Til Kirsebærgangen kunde man dog, fra Kommandantskabet, imod et aarligt Vederlag, faa udleveret Nøgle, og til Castelsvolden og Smedelinien kunde man faa Familiekort; for Publikum i Almindelighed var her ingen Adgang. Hvad der kom Fuglefredningen i høj Grad tilgode, var den strenge Orden og Justits, som Commandantskabet holdt paa sit Territorium. Ved de forskellige Adgange var der posteret Skildvagter, medens Patruljen og inspicerende Officerer og Underofficerer jevnlig runderede. Voldskytten var ogsaa i Aktivitet ved Ordenens Overholdelse og nedskød uden Barmhjertighed løsgaaende Hunde, uden Hensyn til om de havde Tegn eller ej. Der var dog en Maade, hvorpaa man kunde skaffe sig Adgang til disse strængt fredede og forbudne Steder, nemlig ved at købe sig et Fisketegn, der vel var dyrt, men som hjemlede Indehaveren meget store Friheder; et saadant skylder jeg for en stor Del mit Kendskab til de gamle københavnske Volde og det Fugleliv, som dér rørte sig. Haverne i den indre By: Rosenborg-, gl. botanisk Have, de gamle Kirkegaarde, Haverne ved den nuværende Christiansgade o. m. fl. havde naturligvis kun en ringe fast Fuglebestand, men fik dog, navnlig i Træktiden, Besøg af mange Smaaafugle, og Fuglesang og Fuglekvidder var om Foraaret ingen Sjældenhed.

Talrigst repræsenteret blandt de Fugle, som ynglede i København, var uden Tvivl Svalerne og Mursejleren (*Cypselus apus*); denne ynglede ofte under Tagskægget eller rettere under den nederste Række Tagsten paa høje Bygninger og deres Kviste, i Huller paa høje Mure samt imellem de møre Sandstenskvadre paa Christianskirken. Fra Tagene har Byggeloven fordrevet den, da Loven fordrer Tagrender overalt, og fra Taarnet en Hovedreparation. Forstue-

svalen (*Hirundo rustica*) ynglede hyppig overalt, hvor den fandt passende Lokalteter: i aabne Porte, Stalde, Tørrelofter, i Buegangene paa Christiansborg Slot og under Broer, men den lille, hvidgumpede Bysvale (*Hirundo urbica*) var dog langt den talrigste. Den byggede overalt i fri Luft under Gesimser, i Portlysninger, over Vinduer og Gadedøre, og jeg tror, der var flere Huse i København med end uden Svalereder. Frederiksberg Slot var saa at sige en stor Svalekoloni. Det var overalt besat med Reder — jeg tror i tusindvis. Det saa ud, som om den store hvide Bygning var bombarderet med Lerklumper, og betragtede man en Sommerdag Slottet i nogen Afstand, var det indhyllet i en Sky af Fugle. Hvad der har bevirket Svalernes Aftagen er ikke godt at sige; at det skulde være Gasos og Kulrøg alene, tror jeg ikke, og at en Fugleart forsvinder fra et Sted, for at optræde talrig paa et andet er vist ikke ualmindeligt. Bysvalen forsvandt først, og senere formindskedes Hussvalens Tal¹.

Af Rovfugle ynglede i den indre By Taarnfalken (*Falco tinnunculus*) paa flere af Taarnene og paa Holmen. Den almindelige Natugle (*Syrnium aluco*) ynglede i Rosenborg Have og mange andre Steder. Vandrefalken (*Falco peregrinus*) opholder sig hvert Aar enkeltvis fra September til Marts paa Kirketaarnene i København, hvor den ingen Konkurrenter taaler. I den Tid ernærer den sig udelukkende af tamme Duer. I Marts forlader den os for at parre sig og søge Rede, men i Maj Maaned indfinder Hannen sig næsten regelmæssig daglig i København for at hente en Ducunge til sin rugende Mage. For disse Rovfugles Vedkommende er Forholdene endnu aldeles uforandrede, hvorimod man ikke mere ser Hønehøgen (*Astur palumbarius*), som vel ikke ynglede her, men som jævnlig tog Ophold i Glaciset, hvorfra den brandskattede de ydre Dele af Byen og Broerne. Spurvehøgen (*Astur nisus*) ynglede uden Tvivl paa de mest ensomme Steder, da man undertiden om Sommeren saa den jage Spurve midt inde i Byen, helst i Gaarde, hvor der stod Træer.

Graakragen (*Corvus cornix*) ynglede og yngler endnu men ikke meget hyppig i København og nærmeste Omegn og op-

¹ Svalerne og Mursejleren ere dog vel næppe i den Grad aftagne som Forf. mener. For 15 Aar siden var der i hvert Tilfælde nok af dem, og Bysvalen ynglede mange Steder næsten i Kolonier. Red.

føder for en Del sin haabefulde Yngel med Stærunger, som den lokker og piller ud af Rederne, og Dueunger, som den stjæler fra de herreløse Duer og aabentstaaende Dueslag. Om Efteraaret indfandt den sig tidligere i tusindvis henad Aften for at søge Nattekwarter paa Tagene af Hospitalerne i Amaliegade, paa Amalienborg, Flaadens Leje, gl. botanisk Have og Castelsvolden. Raagen (*Corvus frugilegus*) er indvandret i den nyere Tid; de første Kolonier dannedes omtrent i 1870 i Søndermarken, men de havde kun ringe Fremgang og forsvandt snart derfra¹ paa Grund af den paa Frederiksberg saa talrige Husmaar. Lidt senere optraadte den i København men kun i smaa Kolonier, som paa Castelsvolden, i Grønningen, i Kong Christians Have paa Amalienborg, ved Synagogen i Krystalgade, Bispegaarden paa Nørregade og Præstegaardshaven i Kannikestræde. Alliken (*Corvus monedula*) synes at befinde sig bedre i Smaabyer end i større. Jeg mindes kun at have set et Par ynglende i København, i et Murhul paa Rundetaarn. Den samme Redeplads har til forskellige Tider været benyttet, foruden af Allikerne, af et Par Taarnfalke og et Par herreløse Husduer. Skaden (*Pica caudata*) var meget talrig i Københavns Omegn. Den ynglede paa Voldene og i private Haver i den gamle By. Stæren (*Sturnus vulgaris*) var i min Barndom just ikke talrig i København. Den var mere sky end nu og ynglede mest paa utilgængelige Steder af samme Beskaffenhed som Taarnsvalens Redepladser. I Tredserne og Halvfjerserne var den i stærk Tiltagende, men synes allerede at have kulmineret.

Graaanden (*Anas boscas*) ynglede hyppig i Stadsgraven og yngler endnu i Gravene ved Christianshavn, Frederiksberg Have og Søndermarken. Tidligere blev den jevnlig skudt om Vinteren ved Spildevandsudløbene ved Vester- og Østerbro.

Ringduen (*Columba palumbus*) har ynglet i en Have i Nærheden af Landbohøjskolen og mulig i Classens Have, hvor den oftere er iagttaget om Sommeren. Denne Art og Hulduen (*Columba oenas*) er oftere set i Rosenborg Have, gl. botanisk Have og i de nu fældede, gamle Træer ved Garnisons Kirke, men disse var vistnok Efternølere eller Fugle, som havde været i Fangenskab. Turtelduen (*Turtur auritus*) er i længere Tid iagt-

¹ I Firserne fandtes dog en stor Raagekoloni i Søndermarken.

taget i Classens Have. Klippeduen (*Columba livia*)¹, som forekommer næsten overalt i Europa, ynglende paa Klipper og Ruiner, har sandsynligvis oftere ynglet i København. Paa Kristiansborg, Frue Kirke og i Kolonnaden paa den »Ankerske Gaard« — nu Kong Georgs — Ved Stranden, har der ofte ynglet smukke blaa Duer, som førte en sky og ubemærket Tilværelse. Jeg har to Gange, med ca. 30 Aars Mellemrum, set blaa Duer med Lynets Fart smutte ind paa Søjlerne i den Ankerske Gaard og en Gang paa Frue Kirke. Disse Duer søgte ikke som de herreløse Husduer deres Føde paa Torvene, men hentede den langvejs fra. De Duer, som nu har Tilhold paa den Ankerske Gaard, er dog almindelige tamme Duer.

Agerhønen (*Perdix cinerea*) ynglede i Byens umiddelbare Nærhed og vovede sig ikke sjældent over Stadsgraven; ja selv ind paa det gamle Halmtorv eller Vestervoldgade forvildede sig engang en lille Flok, da den blev foruroliget i Glaciset.

Af Sangfuglene var Nattergalen (*Luscinia philomela*) overordentlig stærkt repræsenteret. Gik man en Sommeraften en Tur paa Volden, eller ud langs Ladegaardsaaen til Rolighed, hvor Sygehjemmet nu ligger, eller gennem Castellet til Classens Have, havde man næsten uafbrudt den dejligste Nattergaleconcert, saavel som i Søndermarken, Frederiksberg Have og Kirkegaardene. Sangdroslen (*Turdus musicus*) hørtes undertiden i Rosenborg Have, men ynglede talrig i Søndermarken og Frederiksberg. Solsorten (*Turdus merula*) saas i Modsætning til nu kun sjældent; den ynglede dog hist og her i det tætteste Krat paa Voldskrænten. Den brede Rørbræmme, der bekransede de gamle Grave, husede en Mængde Rørsangere, som koncerterede baade Nat og Dag. Sanglærken (*Alauda arvensis*) ynglede lige udenfor de gamle Volde. Grønirisk (*Ligurinus chloris*) og Tornirisk (*Cannabina linota*), Gulspurv (*Emberiza citrinella*), Bogfinke (*Fringilla coelebs*), Blodstjert (*Ruticilla phoenicura*), Blaamejse (*Parus coeruleus*), Musvit (*Parus major*), Gul og Hvid Vipstjert (*Motacilla flava* og *M. alba*), Fluesnapper (*Muscicapa*), Munke-

¹ Selvfølgelig kan her ikke være Tale om virkelig vilde Klippeduer; men Klippeduen er jo tidligere jævnlig holdt tæmmet i Dueslag bl. a. mange Steder i Tyskland (se Naumann: »Naturgesch. d. Vögel Mitteleuropas«. Nye Udgave Bd. VI, S. 8), og Duer, der ere bortfløjne fra Slagene, have da ynglet i halvild Tilstand paa høje Bygninger og Ruiner. Noget lignende var vel tænkeligt her i Danmark.

fugl (*Sylvia atricapilla*), Havesanger (*Sylvia hortensis*) og Rødkælk (*Erithacus rubecula*) var almindelig ynglende i og ved Byen. Gulspurven, Bogfinken og Grønirrisken saas undertiden om Vinteren sammen med Spurvene paa Gaderne og Torvene. Den rødryggede Tornskade (*Lanius collyrio*) ynglede almindeligt omkring København.

Hærfuglen (*Upupa epops*) har ynglet i en hul Pil ved Stadsgraven i Nærheden af Ryssensten og er set i Classens Have (H. Siboni). Gøgen (*Cucuculus canorus*) saas og hørtes jævnlig. Endnu i Begyndelsen af Firserne saa jeg en Gøg, som øjensynlig søgte en passende Rede paa den dengang næsten træløse Plads, hvor Vestervoldgades Skole nu ligger. Ellekragen (*Coracias garrula*) er iagttaget paa Christianshavns Glacis. (Conradsen).

Engsnarren (*Crex pratensis*) har ynglet i Østre Glacis (Tauber) og er fanget paa Nyholm. Brushønen (*Machetes pugnax*) fandtes i Flokke paa Christianshavns Glacis (Tauber) tilligemed Viben og flere andre mindre Vadere.

Af Vintergæster, som med større eller mindre Regelmæssighed besøgte os, skal jeg nævne forskellige Maagearter og Havænder, som Bjerg-, Troid- og Hvinanden (*Fuligula marila*, *F. cristata*, *Clangula glaucion*), der søgte det aabne Vand i Haven og Vaager i Søerne og Stadsgraven. Kramsfuglen (*Turdus pilaris*) var i Reglen en hyppig Gæst hver Vinter paa Fæstningsterritoriet. Isfuglen (*Alcedo ispida*) er iagttaget af Conradsen ved Langebro. Nøddekrigen (*Nucifraga caryocatactes*) er af Tauber i Begyndelsen af Halvtredserne oftere skudt i Byens Nærhed. Dompapen (*Pyrrhula vulgaris*), Krognæbet (*Pinicola enucleator*), Graa- og Grønsiskenen (*Cannabina linaria* og *Chrysomitris spinus*), Sidensvandsen (*Ampelis garrula*), Kvækerfinken (*Fringilla montifringilla*), den store Tornskade (*Lanius excubitor*), Sne-spurven (*Emberiza nivalis*), Moirirken (*Cannabina flavirostris*) og de forskellige Mejsearter hørte til de sædvanlige Vintergæster. Til de sjældnere Vintergæster maa henføres Sneuglen (*Nyctea nivea*), som i streng Vinter er set i Rosenborg Have og paa Batteriet Trekroner.

Naar man taler om Fuglelivet i København for godt et halvt Hundrede Aar siden, kan man ikke godt forbigaa de indfangede vilde Fugle, som holdtes i Bure, og de egentlige Husfugle, med Taushed, da de vare saa mange, at de hørte til Byens

Karakteristik. De Fugle, som holdtes i Bur for Sangens Skyld, var især Lærker, Drosler og Bogfinker. De var haardføre, levede sædvanlig mange Aar og sang fra det tidlige Foraar til Høst. Nattergale, Solsorter og Munkefugle holdtes langt sjældnere i Fangenskab. Nattergalen var skrøbeligere, dyrere at holde (Myreæg og Melorme) og sang kun en kort Tid af Aaret. Her-til kom, at man saa at sige havde den dejligste Nattergalesang lige udenfor Døren, og Fuglen selv var af de fleste Mennesker fredet og betragtet med en vis Pietet. De fangne Fugle anbragtes, naar blot Vejret var nogenlunde, udenfor Vinduerne. Fuglelskerne boede gerne paa Solsiden, og man skal nutildags lede længe for at høre en Fuglekoncert som den, der i min Barndom hver Foraarsformiddag opførtes i mange af Københavns Gader og Pladser, som Gl. Strand, Nyhavn, Graabrødre- og Christianshavns Torv.

Blandt de tamme Fugle spillede Duerne en fremtrædende Rolle. Det var for største Delen trænede Duer af Tumlinge-racen, som Ejerne morede sig med at lade flyve, i Reglen Morgen og Aften, dog om Vinteren henimod Middag. Naar man dengang paa et Gadehjørne eller paa et af Torvene saa nogle Mennesker staa med tilbagebøjet Nakke og stirre op i Luften, saa vidste man straks, hvad der var paa Færde; det var Vandrefalken, som jagede en Flok Duer, og trak Jagten noget ud, steg Tilskuernes Antal hurtigt. Var det højt, klart Vejr, foregik Jagten saa højt til Vejrs, at man næppe kunde følge den med blotte Øjne; var det Graavejr eller Blæst, vilde Duerne ikke til Vejrs, og Jagten var da snart endt.

Den yngre Generation, selv de af dem der er Fugle-venner, kan næppe tænke sig, hvilket Liv der dengang rørte sig, og vi gamle kan kun med Vemod tænke paa de mange idylliske Pletter, der var som skabte for Fuglelivet, og som nu af den tiltagende Bebyggelse er ødelagte. Som Erstatning for de mange forsvundne Arter har vi kun faaet enkelte nye, som dog til Gengæld er ret talrige paa Individet. Solsorten, som tidligere var en temmelig sjælden og sky Fugl, er nu den almindeligste Sangfugl i alle Københavns Kirkegaarde, offentlige Anlæg og private Haver. Mærkelig nok synes den ikke at generes af den samtidig overhaandtagende Husmaaren meget talrig, og samtidig optræder Solsorten massevis i

Gaardenes umiddelbare Nærhed. Fra de større tyske Byer klages der over, at Smaafuglene — trods Fugleværnsforeningernes Beskyttelse og ihærdige Anstrengelser — forsvinder fra de offentlige Anlæg, kun Solsorten optræder i et hidtil ukendt Antal, hvilket sine Steder har givet Anledning til den Overtro, at Solsorten fortærede de mindre Fugles Æg og Unger. Stæren er — selv om den mulig har kulmineret — langt talrigere end tidligere. At vi har faaet Raagerne er mulig en tvivlsom Fornøjelse, hvorimod den Masse Hættemager, som om Vinteren søger deres Føde i Bassinerne i København, er en Glæde for mange Mennesker, og et Gode er, at de idetmindste her er absolut uskadelige. Graaanden har i de senere Aar fundet et Asyl i Frederiksberg Have, hvor nogle Par yngle paa de derværende, heldigvis for Publikum utilgængelige Smaaøer. Adgang til aabent Vand er her hele Vinteren, idet en Spildedamledning fra »Alumina« er ledet ind i den nærmeste Kanal, og her samles i Træktiden og Eftervinteren en Mængde Ænder, som tillige fodres; det er en Andesamaritan, som fortjener Efterligning.

KVÆKER (FRINGILLA MONTIFRINGILLA) YNGLENDE I KØBENHAVN.

AF

A. FLØYSTRUP.

Det er en bekendt Ting, at Kvækeren besøger os hyppigt om Vinteren og ikke sjældent kommer hertil i uhyre Skarer. Dette indtræffer især i de rige Oldenaar, og man finder da store Flokke af disse Fugle i vore Bøgeskove, hvor de mest opholder sig i Skovbunden, ivrigt sysselsatte med at finde den nedfaldne Bøgefrugt i det visne Løv. Under det sidste store Besøg, af Kvækerne, som vi havde for 2 Aar siden, i Vinteren 1906—07, kunde man saaledes bl. a. iagttage den i Frederiksberghave og Søndermarken. Den kan jævnlig ogsaa ses i Byens mindre perifert beliggende Anlæg og Parker, hvor den især hjemsøger Rønnebærtræerne, ja, jeg har endog set den vove sig ud paa de tilstødende Gader og Torve.

Men lige saa hyppigt Kvækeren ses her i Landet om Vin-